

**MUNI
PED**

Seminář z didaktiky praktického vyučování 2, FC5061

Požadavky na ukončení

Bc. Ing. Nikola Straková, PhD.

Harmonogram - Čt 8:00 -- 9:50 učebna 12

- 21.9. Úvod, ukončení
- 28.9. **Projektové vyučování**
- 5.10. Abstrakty
- 12.10. **Podrobná příprava**
- 19.10. Samostatná práce
- 26.10. Samostatná práce
- 2.11. Samostatná práce
- 9.11. Prezentace příprav
- 16.11. Prezentace příprav
- 23.11. Prezentace příprav
- 30.11. Prezentace ŽP
- 7.12. Prezentace ŽP
- 14.12. Prezentace ŽP

Požadavky k ukončení předmětu – udělení kolokvia

– Žákovský projekt

– Téma: Žákovský projekt se zaměřením na Váš obor

– Požadovaný typ projektu:

připravený učitelem

délka projektu 1 den až 1 týden (krátkodobý)

prostředí projektu: kombinované (školní i domácí i mimoškolní)

projekt určený pro řešení skupinou žáků

vícepředmětový/realizující průřezové téma

– Odevzdání: on-line do odevzdáárny + prezentace projektu

Postup zpracování ŽP

1. Příprava projektu

- abstrakt cca na 1 A4
- sepsání idey, ujasnění si východisek, a tématu projektu
- ujasnění si hlavních cílů, výstupu z projektu, způsobu realizace, vymezení řešitelských týmů, zajištění projektu (materiálního, personálního, finančního)

2. Vlastní konstrukce projektu

- viz osnova ŽP ve studijních materiálech

3. Prezentace projektu před spolužáky

4. Hodnocení projektu učitelem

Žákovský projekt

Požadavky	Poznámky
Zaslání abstraktu	Nejpozději do 5. 10. Cca 1 A4 Stručné nastínění cílů, obsahu, metod, forem, výstupu, hodnocení, uplatnění ŽP
Termíny prezentace ŽP	30. 11. & 7. 12. & 14. 12. Forma prezentace libovolná (ppt, word, pouze ústní, ...)
Požadovaný obsah kompletního ŽP	Abstrakt, uplatnění projektu, cíle, vymezení typu projektu, očekávané výstupy, časový harmonogram k projektu, realizační a organizační zajištění projektu (včetně zadání jednotlivých úkolů, prostředků pro jejich řešení, způsobu vyhodnocení výsledků), způsob závěrečného hodnocení žáků viz osnova ŽP ve studijních materiálech.
Odevzdání ŽP	Nejpozději do 16.12.
Udělení kolokvia	Kontrola ŽP vyučujícím a čas na případné opravy/úpravy

Doporučená literatura a zdroje informací

- http://www.nuov.cz/uploads/KURIKULUM/zakovske_projekty_cesta_ke_kompetencim.pdf
- Dalibor Naar a kol.: *Průvodce pro projektové vyučování. 1. vyd., Egredior o. s. nakl. Zajímavé učení, 2004*
- Kubínová Marie. *Projekty ve vyučování. www.rvp.cz/clanek/289/334*
- ČADÍLEK, Miroslav a Aleš LOVEČEK. *Didaktika odborných předmětů*. Brno: Akademické nakladatelství CERM, s.r.o., 2003. 173 s. info
- ČADÍLEK, Miroslav. *Didaktika praktického vyučování I*. Brno: Akademické nakladatelství CERM,s.r.o., 2003. 104 s. info
- ČADÍLEK, Miroslav a Pavla STEJSKALOVÁ. *Didaktika praktického vyučování II*. Brno: Akademické nakladatelství CERM, s.r.o., 2003. 68 s. info
- MAŇÁK, Josef a Vlastimil ŠVEC. *Výukové metody*. Brno: Paido, 2003. 219 s. 148. ISBN 80-7315-039-5. info
- ŠVEC, Vlastimil, Hana FILOVÁ a Oldřich ŠIMONÍK. *Praktikum didaktických dovedností. 2. vyd. V Brně: Masarykova univerzita, 2002. 90 s. ISBN 8021026987. info*
- KALHOUS, Zdeněk a Otto OBST. *Školní didaktika*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2002. 447 s. ISBN 807178253X. info
- TUREK, Ivan. *Didaktika*. Bratislava: Wolters Kluwer (Iura Edition), 2008. ISBN 978-80-8078-198-9.
- ...

**M U N I
P E D**

Podrobná příprava na učební den

Příprava učitele na vyučování

- Ano X Ne ?
- G. Petty: „ *Neplánovat znamená plánovaný neúspěch.*“
- Důvod plánování výuky:
  - dosažení zamýšlených cílů
  - žáci pochopí smysl a akceptují cíle výuky
  - udržíme zájem žáků a aktivně je zapojíme
  - zachováme logickou strukturu výuky

Udržení zájmu a aktivity žáků

- žáci by měli znát cíl výuky a měli by mu rozumět, považovat ho za smysluplný
- znalost cíle = účinná motivace
- sdělení cíle:
  - prosté sdělení, napsání na tabuli
  - exponace cíle na základě řešení problému, myšlenkového nebo reálného pokusu, praktické situace
- Obsah – smysluplný, srozumitelný, související s reálným životem, reálný, aktuální (ne umělý jen pro účely školy)
- různorodé aktivity (střídání metod a forem)
- názornost
- diferenciaci obsahu (základní a rozšiřující učivo)
- pozitivní hodnocení

Výuka je drama, učitel je herec v roli učitele ☺

Obecná struktura přípravy na učební den

- podmínky:
  - vyučován je nový obsah
  - výuka probíhá skupinově
  - místo výuky = dílny, laboratoře nebo cvičná pracoviště
- Úvodní část
  - zahájení – nástup, kontrola docházky
  - výklad – cíle učebního dne, motivace, ověření si teoretických znalostí
  - instruktáž
- Pracovní část
  - nácvik pracovních činností, průběžná kontrola, průběžné dílčí hodnocení, průběžná instruktáž
- Závěrečná část
  - kontrola práce žáků i pracoviště
  - hodnocení dosažených výsledků i splnění cílů
  - ukončení
- Odlišný obsah má učební den
  - na provozních pracovištích
  - při výkonu kontrolních prací

Osnova podrobné přípravy na UD

- A. Téma
- B. Motivace
- C. Cíle (kognitivní, psychomotorické, afektivní)
- D. Plán ověření dříve osvojených vědomostí a dovedností potřebných pro nové učivo
- E. Učivo – teorie
- F. Praktická část – instruktáž, cvičení
- G. Organizace a metody výuky (kreativita, střídání metod)
- H. Pomůcky
- I. Shrnutí, opakování
- J. Hodnocení
- K. Časový harmonogram

Téma

- není cílem!
- vychází z tematického plánu vyučovacího předmětu (ŠVP, RVP)

Cíle

- kognitivní, psychomotorické i afektivní
- taxonomie a různé úrovně osvojení si učiva
- vycházet z RVP (klíčové kompetence, očekávané výstupy, požadavky na absolventa) a ŠVP (Osnovy, ...)
- přiměřenost, jednoznačnost, kontrolovatelnost
- formulace pomocí aktivních sloves!
- operacionalizované cíle

Ověřování dosavadních vědomostí a dovedností

- připravit si otázky a úkoly
- adekvátnost obsahu i obtížnosti
- pokud bude formou individuálního zkoušení
  - předem rozmyslet koho vyvoláme
  - vymyslet efektivní zaměstnání zbytku třídy

Učivo

- didaktická transformace vědeckého poznání v dané oblasti/oboru na obsah výuky
- vycházíme z učebnic, metodických materiálů, odborných publikací, internetových obsahů kriticky zhodnocených!

Organizace a metody

- adekvátní volba vzhledem k cílům a učivu
- na výběr je široké spektrum forem i metod
- kreativita
- střídání
- ...

Opakování a procvičování v závěru výuky

- otázky a úkoly, kterými zjistíme, nakolik žáci učivu porozuměli
- příklady použití, reálné problémy, situace propojující nové učivo s dřívějším, nebo učivem z jiných předmětů
- úlohy navíc pro případ přebytečného času
- obtížnější úkoly pro výkonnější žáky
- domácí úlohy

Časový harmonogram

Čas	Činnost	Metoda	Úlohy, pomůcky	Poznámky
8:00 – 8:05	Docházka, zápis do třídní knihy			
8:05 – 8:10	Motivace	Reálný příběh	Noviny	
8:10 – 8:15	Cíle			
...	...			

Pozn.: Pro rychlejší orientaci v přípravě lze zaznamenávat čas časovými body, např.: 5 minut – docházka, 5 minut – motivace, ...

Ukázka podrobné přípravy